

Studiu asupra Evangheliei după Ioan

W. Kelly

Introducere

Nici un creștin care dispune de cunoștințe nu va pune la îndoială, că evanghelia a patra poate fi caracterizată prin aceea, că ea prezintă pe Domnul Isus ca fiind Cuvântul, singurul Fiu, ca Dumnezeu Însuși pe pământ. Nu ca Mesia, ca Fiu al lui David și Fiu al lui Avraam și în același timp Iehova al lui Israel, Emanuel; și nici ca Fiul, care se dedică slujirii lui Dumnezeu, nu apare El aici cu prioritate; și nu este prezentat aici nici ca Cel sfânt, născut de fecioara Maria sub acțiunea minunată a Duhului Sfânt și deci în acest sens ca fiind Fiul lui Dumnezeu, așa cum este prezentat în celelalte relatări inspirate ale lui Matei, Marcu și Luca. În evanghelia după Ioan strălucește natura Sa dumnezeiască sub voalul cărnii, cum El umblă din loc în loc și pretutindeni revelează pe Tatăl în Persoana Sa, în cuvintele și faptele Sale; și cum El apoi la înălțarea Sa la cer trimite și dă Duhul Sfânt, ca El (Duhul Sfânt) să fie cu ai Săi și să rămână în ai Săi în veci.

De aceea aici El este arătat ca Acela care dăruiește viața veșnică credinciosului, care pe baza acestei vieți noi este îndreptățit să devină un copil al lui Dumnezeu. Căci aici nu este vorba de acțiunea de îmbinare a lucrurilor sau de mărturia dată creației sau de desăvârșirea morală a Omului Hristos Isus. Toate acestea își au locul potrivit în altă parte. Însă aici Duhul lui Dumnezeu are o misiune profundă, revelarea Tatălui în Fiul, și aceasta în Cuvântul devenit carne, care locuiește aici între noi, cu cele mai colosale consecințe pentru fiecare suflet și chiar pentru Dumnezeu Însuși, care este glorificat atât în cerințele morale ale Ființei Lui cât și în cele mai profunde legături ale Sale ca Tată.

În afară de aceasta noi trebuie să luăm cunoștință de înțelepciunea dumnezeiască, care a scris și a dat această evanghelie la un timp relativ târziu, pe când dușmanul încerca deja să strice și să nimicească, și anume nu prin fariseii sau saducheii dușmani sau prin păgânii idolatri, ci prin învățători anticreștini și renegați. Aceștia, care își arogau în cea mai mare măsură cunoașterea și puterea, subminau adevărul despre persoana lui Hristos cu privire la natura Lui divină proprie și natura Lui umană reală; și aceasta avea loc spre nimicirea omului și spre dezonorarea cea mai obraznică și nerecunoscătoare a lui Dumnezeu. Nu există o mărturie mai după merit ca aceea a lui Ioan, care, așa ca și scriitorul primei evanghelii, a fost un martor ocular, da, chiar unul, care mai mult decât alții a fost cel mai apropiat de Domnul Isus ca om pe pământ, dacă cu respect este permis să se spună așa. Însă cu toate acestea, da, tocmai de aceea el este mijlocul prin care gloria Sa dumnezeiască este atestată. Relația celor doi cu eforturile mari ale lui satan, care atunci și începând de atunci s-au răspândit tot mai mult (1 Ioan 2,18), este deosebit de evidentă și de importanță deosebită. Pe de altă parte Domnul, așa cum face El totdeauna în harul Său, a ieșit în întâmpinarea eforturilor lui satan, prezentând tot mai mult spre glorificarea lui Dumnezeu »ce era de la început«, prin care familia lui Dumnezeu, da, copilașii acestei familii, au fost mângâiați și întăriți. Căci ce asigurare mai mare există decât aceea că ei înșiși sunt ținta dragostei Tatălui, ca unii care sunt iubiți, așa cum a fost iubit Fiul, că El este în ei și ei sunt în El, Cel care la înălțarea Lui le-a promis prezența permanentă a celui alt Apărător, Duhul Sfânt? – o binecuvântare așa de mare, că El explică, că trăirea dureroasă a absenței Lui este necesară pentru a le asigura aceasta.

Ca urmare a realității și revelării vieții veșnice în Om, în Hristos Fiul, sunt nimicite scrupulos, complet și hotărât legăturile iudaice sau orice alte legături ale omului în carne cu Dumnezeu; în privința aceasta se arată atât la începutul evangheliei cât și la sfârșitul ei, că providența lui Dumnezeu nu va fi ignorată, și nici legătura lui Hristos cu ea, căci Persoana Sa, care este dumnezeiască și în același timp omenească, este punctul central în jurul căruia se învârte totul.

A fost realmente o greșeală mare a primilor scriitori ai bisericii să privească pe Ioan ca evanghelist care vede pe Domnul sau pe ai Săi în legătura lor cerească, tot așa cum vulturul cu greu ar fi putut simboliza așa ceva; chiar și Augustinus a avut această părere, în timp ce Victorinus pare să fie primul care a dat naștere la această părere. Însă teologii nu sunt toți de aceeași părere; căci Irenaeus vrea să-l facă pe Marcu vultur, și Andrei merge pe urmele lui. Williams în sfârșit – și el nu este singurul – a reluat interpretarea lui Augustinus, care în mod ciudat i-a atribuit-o lui Marcu iar Ochsen lui Luca, în timp ce contrarul ar fi fost cel puțin mai clar. Au existat multe altele interpretări de felul acesta într-o amestecătură colorată; dar aproape că nu se merită să-ți amintești de ele.

Căci »ființele vii« din Apocalipsa 4 și din alte locuri nu au nici o legătură reală cu cele patru evanghelii. Acestea ne prezintă harul lui Dumnezeu, apărut în Hristos printre oameni, și mântuirea, pe care El a înfăptuit-o în Mesia Cel lepădat. Heruvimii dimpotrivă, sunt revelați când tronul din înălțime ia un caracter judiciar la exercitarea pedepselor, care pregătesc preluarea împărăției lumii de către Domnul și arătarea Lui din cer în acest scop. Ei simbolizează în imagini însușirile dumnezeiești, preluate din creație. Orice comparație ingenioasă este inutilă, căci nu rezistă înaintea relației morale a legăturilor lor, așa cum harul este pus față în față cu judecata.

Dar adevărul caracteristic, care la Ioan aproape că nu se poate trece cu vederea – cu unele mici excepții, ici și colo – este acela, că Dumnezeu se revelează în Fiul Său, chiar dacă Acesta este ca Om pe pământ; nu omul în El, în Hristos înălțat, aceasta fiind linia pe care apostolul Pavel o arată și care se întâlnește în relatările inspirate despre Domnul de la sfârșitul evangheliei după Luca și chiar într-o anumită măsură și la Marcu. De aceea putem constata, că la Ioan nu se găsește înălțarea la cer (chiar dacă aceasta este destul de mult presupusă), și tot așa la Matei, dar din cu totul alte motive. Căci prima evanghelie ne prezintă pe Domnul la ultima lui apariție în cercul ucenicilor, unde El este cu adevărat înviat și El păstrează totuși legătura părtășiei cu ucenicii sau cu rămășița iudaică credincioasă din Galileea, unde El le încredințează marea misiune și îi asigură de prezența Sa la ei până la sfârșitul veacului. Ultima evanghelie ni-L prezintă, cum El în Persoana Sa unește nu numai gloria Omului înviat și a Fiului lui Dumnezeu, ultimul Adam, ci și a lui Dumnezeu Domnul, care ca Duh dătător de viață însuflă ucenicilor Săi duhul unei vieți mai bune în puterea învierii, și drept urmare o perspectivă mistică a veacului viitor, în care apar locurile deosebite ale lui Petru și Ioan.

De aceea în relatările despre Domnul nostru apare aici Dumnezeu pe pământ și nu, ca în scrierile apostolului Pavel (cu excepția unor cazuri speciale), Omul glorificat în cer. De aceea în primul capitol, care este așa de remarcabil pentru plinătate, în care numele lui Hristos sunt puse înaintea ochilor noștri, nu citim nimic despre El ca Mare Preot sau ca și Cap al Adunării: relații care sunt exclusiv legate de înălțarea Sa la cer și de slujba la dreapta lui Dumnezeu. Ioan arată tot ce este dumnezeiesc în Persoana lui Hristos și în lucrarea Lui pe pământ; și așa cum el ne arată cum omul dintâi în înfățișarea lui cea mai bună este pus deoparte, tot așa ne arată și necesitatea absolută a naturii dumnezeiești, dacă omul vrea să vadă Împărăția lui Dumnezeu sau să intre în ea. Ceea ce este esențial și rămâne se revărsă în mod natural din prezența unei Persoane dumnezeiești, care se revelează pe Sine Însuși aici jos în har și adevăr. Pe de altă parte caracterul adevărului, așa cum el stă înaintea Duhului Sfânt, exclude orice genealogie, așa cum o găsim în evangheliile după Matei și după Luca, care urmăresc descendența Domnului nostru binecuvântat înapoi până la Avraam și David sau până la Adam, care era »al lui Dumnezeu«. Ioan nu dă aici o astfel de listă; căci cum ar putea el să arate linia descendentă a Aceluia care la început, înainte să existe ceva din creație, era la Dumnezeu și era Dumnezeu Însuși? Dacă Marcu se dedică prezentării detaliilor lucrării Sale, în mod deosebit ale lucrării Sale în Evanghelie, care era însoțită de fapte și semne corespunzătoare (căci El voia să trezească oamenii și să apeleze la necredincioși cu bunătatea răbdătoare a lui Dumnezeu), Ioan a fost călăuzit în înțelepciunea aceluiași Duh, să lase la o parte orice relatare despre originea Lui pământească și viața Lui mai dinainte și începe

imediat cu lucrarea Sa, căreia îi precedă numai o notiță scurtă despre premergătorul Lui, Ioan Botezătorul. Așa cum Domnul era Slujitorul desăvârșit, relatarea desăvârșită nu spune nimic despre descendența Lui; căci cine s-ar interesa de descendența unui slujitor? De aceea, în timp ce slujba Sa exclude genealogia la Marcu, ea nu este potrivită pentru intenția Duhului cu privire la Ioan, deoarece divinitatea Sa este adevărul care iese în relief în această evanghelie. Numai din toate cele patru evanghelii împreună obținem adevărul în plinătatea lui multiplă! Numai așa a putut Dumnezeu să ne reveleze cum se cuvine pe Domnul nostru Isus Hristos. El ne este prezentat în evanghelii nu numai cu privire la nevoile noastre, ci El este revelat și din punctul de vedere al gloriei și dragostei divine.

Conținutul acestei evanghelii poate fi probabil ușor înțeles prin rezumatul care urmează:

Capitolele 1-4 se ocupă cu timpul înainte de începerea lucrării Domnului nostru în Galileea, așa cum ea este prezentată de cei trei evangheliști sinoptici. Ioan Botezătorul încă mai boteza și era liber (capitolul 3,23-24); în timp ce Domnul nostru era pe drumul Său spre Galileea (capitolul 4) a trecut prin Samaria. **Capitolul 1 – 2,2** constituie introducerea; **Capitolul 1,1-18** este prefața minunată și demnă referitoare la gloria Sa personală, așa cum se vede din tot capitolul. După aceea de la versetul 19 până la versetul 42 urmează istoric mărturia lui Ioan despre Isus – nu numai pentru alții, ci și pentru Sine Însuși; și se vede roada acestui fapt. De la versetul 43 Hristos cheamă individual și strânge oameni, prin aceasta El trece de la adevărul referitor la poziția Lui ca Hristos în Psalmul 2 la gloria mai înaltă și mai vastă a Fiului Omului din Psalmul 8.

După aceea în **capitolul 2,1-22** avem nunta din Cana în Galileea, care revelează gloria Lui, și exercitarea judecății de către El, în curățirea Templului, în care se include și învierea Lui dintre morți.

Începând cu **capitolul 2,23** se arată imposibilitatea ca Dumnezeu să Se poată încrede în om, așa cum este el, și în **capitolul 3** se arată necesitatea, ca omul să se nască din nou, pentru ca el să vadă Împărăția lui Dumnezeu sau să intre în ea, chiar și cu privire la aspectul pământesc. Crucea Fiului Omului nu este mai puțin necesară; dar singurul Fiu al lui Dumnezeu este dat în dragostea Lui, ca să salveze lumea. Credința în Numele Lui este neapărat necesară. Nu a fost lezată o dispoziție a Legii, ci a Luminii, care a venit și a fost urâtă, căci faptele oamenilor sunt rele. Dar Ioan, prietenul Mirelui, se bucură să fie așezat în umbră de gloria Lui, căci El vine din cer și este mai presus de toate. El este nu numai Cel trimis cu Cuvintele lui Dumnezeu, ci El este Fiul dragostei Sale, Căruia Tatăl I-a încredințat totul. De aceea, a crede în El înseamnă să ai viața veșnică; prin necredință să nu asculți de El înseamnă că mânia lui Dumnezeu rămâne asupra celui neascultător. Aceasta este introducerea.

În **capitolul 4** Fiul lui Dumnezeu se smerește în har, ca să atragă la Dumnezeu pe o samariteancă repudiată, ca ea să-L adore pe El și pe Tatăl în duh și în adevăr, căci cu Ierusalimul s-a terminat și rivala lui nu înseamnă nimic. Căci El este Mântuitorul lumii. Însă funcționarul din Capernaum dovedește că credința în Mântuitorul, cu privire la fiul lui bolnav, chiar dacă are o formă iudaică, nu este în zadar. El nu disprețuiește credința slabă.

Capitolul 5 ne arată pe Isus, Fiul lui Dumnezeu, nu numai ca Cel care vindecă, ci și ca Acela care trezește sufletele moarte, că ele Îl ascultă acum și la venirea Lui vor învia la viața de înviere; în timp ce El, Fiul Omului, va învia pentru judecată pe cei care nu ascultă și fac rău. De aceea în restul capitolului se prezintă bazele credinței.

În **capitolul 6** semnul pâinii, pe care El a dat-o mulțimii mari, conduce la învățătura cu privire la Persoana Sa, adevărată pâine din cer, care a devenit carne, și că în moarte carnea Sa este adevărată hrană și sângele Său este băutură adevărată, urmată de înălțarea Sa la cer. El este deci ținta credinței, așa cum în capitolul anterior era Cel ce dă viața.

După aceea **capitolul 7** ne conduce acolo, cum El, înainte ca sărbătoarea corturilor să se fi împlinit literalmente, trimite de la Sine din slavă Duhul Sfânt. Aceasta este puterea pentru mărturie, așa cum în capitolul 4 era pentru adorare. În aceste patru capitole Domnul este prezentat ca Acela care El Însuși este Adevărul, despre care Israel a posedat forma.

În **capitolele 8 și 9** cuvântul Său și lucrarea Sa sunt lepădate succesiv și până la extrem. Cu toate acestea El ține oile Sale nu numai tare, ci El le conduce afară din staul pe pășuni mult mai bune, pentru ca acolo să fie o turmă și un Păstor. Nimic nu poate produce pagubă. Ele sunt în mâna Tatălui și în mâna Fiului (**capitolul 10**).

Capitolele 11 și 12 ne dau mărturia despre Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu cu putere de înviere, ca Fiu al lui David, corespunzător prorociei, și ca Fiu al Omului, care prin moartea Sa introduce într-o glorie nouă, nelimitată și veșnică, de care comoștenitorii Lui vor avea parte împreună cu El.

În **capitolele 13 până la 17** se revelează poziția Domnului în cer, și ce este El atunci și acolo pentru noi: ceva absolut nou pentru ucenicii care așteptau Împărăția aici și acum. El este Mijlocitorul nostru (1 Ioan 2,1) și prin Cuvânt ne spală picioarele murdărite pe cale; și după ce Iuda a plecat, El descopere, că moartea Sa Îl glorifică din punct de vedere moral și că El glorifică pe Dumnezeu în toate privințele și că glorificarea Lui în El este urmarea nemijlocită. Dar El vine (**capitolul 14**) să-i ia la Sine în Casa Tatălui, ceea ce de fapt este speranța propriu-zisă a creștinilor. Pentru perioada intermediară Hristos a promis un alt Mângâietor, care va rămâne la ei și va fi în ei până în veșnicie, care este puterea actuală a creștinismului și care lucrează în ascultare de Hristos.

În **capitolul 15** poziția creștină pe pământ este pusă față în față cu iudaismul. Ea nu înseamnă unitate, ci părtășie cu Hristos, ca să aducă roadă și să fie mărturie pentru gloria Lui: este vorba mai de grabă de guvernarea morală decât de harul suveran.

Capitolul 16 vorbește despre prezența Duhului, despre ce dovedește El înaintea lumii și cum lucrează El în credincioșii care acum roagă ceva pe Tatăl în numele lui Hristos.

Capitolul 17 ne arată în mărturia lui Hristos făcută Tatălui, locul nostru la El și, despărțit de lume în unitatea din trecut, din prezent și din viitor, privilegiul de a fi mai târziu la El în cer, și locul nostru binecuvântat, minunat, pe care îl avem chiar de astăzi.

Capitolele 18 și 19 prezintă în mod caracteristic scenele diferitelor Lui încercări prin batjocură și dispreț, cărora El a fost expus după predarea de bună voie și apoi trăirea umiltoare cu ucenicii Săi; apoi moartea pe cruce și roada ei, și mărturia ucenicului pe care îl iubea Isus, căruia El i-a încredințat pe mama Lui.

Capitolul 20 Îl prezintă ca Cel Înviat, relatează mesajul adus de Maria Magdalena și revelarea Lui în mijlocul ucenicilor adunați în ziua învierii și opt zile după aceea lui Toma, care este un simbol al lui Israel, care vede și crede.

Capitolul 21 adaugă tabloul tainic al Împărăției de o mie de ani, când neamurile vor deveni posesiune a lui Hristos și când plasa nu se rupe, ca mai înainte. Suplimentar se relatează cum este reabilitat Petru și trimis în lucrare, dându-i-se asigurarea, că harul îl va întări în slăbiciunea bătrâneții, ca să moară pentru Domnul lui, în timp ce în timpul marii încrederi de sine din tinerețe a eșuat așa de mult în glorificarea Lui. Ioan nu este mai puțin tainic lăsat în urmă, chiar dacă nu i se spune că nu va muri, ci că va rămâne. »Dacă vreau ca el să rămână până vin, ce-ți pasă ție? Tu urmează-Mă!« Știm astfel, că aceeași pană, pe care Dumnezeu a folosit-o să reveleze pe Fiul lui Dumnezeu în gloria Sa personală și darul nespus de mare, ne va prezenta guvernarea divină după răpirea credincioșilor în înălțime, când în sfârșit va da în mâna lui Hristos și lor domnia asupra lumii, când El va fi evident punctul central al întregii gloriei – al gloriei cerești și al gloriei pământești. Căci aceasta și chiar mai mult găsim în cartea Apocalipsa.